

Václav Hřebíček:

Prohlídky advokátů (§ 85b trestního řádu), Leges, Praha 2017, 160 stran, 320 Kč

Vladislav Hřebíček přinesl v říjnu 2017 na pulty knihkupectví a knihoven sto šedesáti stránkovou monografii s názvem *Prohlídky u advokátů (§ 85b trestního řádu)*. Publikace vyšla v nakladatelství Leges v edici Praktik, která nabízí „...[p]řehledný, srozumitelný a ryze prakticky orientovaný výklad vycházející z aplikační praxe...“.¹ Jak již název knihy napovídá, autor se na jednotlivých stránkách publikace věnuje § 85b trestního řádu upravujícím výkon prohlídek v prostorech, v nichž vykonává advokát advokacii, a následné řízení o nahrazení souhlasu zástupce ČAK. Jedná se o první příručku tohoto druhu. Nic, co by se komplexně zabývalo českou právní úpravou výkonu prohlídek u advokátů, neexistuje.

V první kapitole (str. 13–24) autor čtenářům nabízí obecný výklad ustanovení § 85b trestního řádu, pohled na statistiku četností prohlídek prostor, ve kterých advokát vykonává advokacii, a *výlet* do historie ustanovení §85b trestního řádu, resp. do dob před nabytím účinnosti zákona č. 79/2006 Sb., kterým bylo ustanovení §85b do trestního řádu vloženo.

Druhá kapitola (str. 25–32) je věnována výkladu pojmů *advokát, poskytování právních služeb, výkon advokacie, povinnost mlčenlivosti advokáta a zástupce České advokátní komory*. Pojmem *prostory, v nichž advokát vykonává advokacii* se pak zabývá následující kapitola (str. 33–38). Tato neopomíjí ani problematiku vzdálených uložišť či otázku informací o bankovních účtech. Kapitola čtvrtá (str. 33–47) pojednává o advokátově povinnosti mlčenlivosti, konkrétně o situacích, v nichž advokát touto povinností vázán není.

Pátou až sedmou kapitolu lze považovat za stěžejní část publikace. Pátá kapitola (str. 48–65) popisuje postup (policejního orgánu, státního zástupce a soudce) před vydáním příkazu k prohlídce, náležitosti příkazu k prohlídce a možnosti jeho napadení. Recenzent však musí autorovi vytknout, že opomenul existenci zákona č. 404/2012 Sb., kterým došlo k novelizaci § 72 odst. 3 až 5 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu. Na základě daného zákona je s účinností od 1. 1. 2013 lhůta pro podání ústavní stížnosti 2 měsíce, a nikoliv 60 dnů, jak tvrdí autor (str. 62).

Šestá kapitola (str. 66–85) pojednává o samotném průběhu prohlídky. V sedmé kapitole se autor zaměřil na řízení o nahrazení souhlasu zástupce ČAK (str. 86–100). Další kapitola pak popisuje praktické problémy spojené s aplikací § 85b trestního řádu.

Kapitola devátá nabízí na stranách 109–125 exkurz do vybraných zahraničních právních úprav, konkrétně do právní úpravy Spolkové republiky Německo, Slovenské republiky a Francie. Jak sám autor v úvodu kapitoly (str. 109) vysvětluje, „[d]ůvodem výběru těchto zemí byl vedle stejného typu právní kultury (kontinentální právo) zejména fakt, že na všechny země dopadají z hlediska argumentační závaznosti příslušná rozhodnutí Evropského soudu

¹ Viz Praktik. Leges [online]. © Nakladatelství Leges, s.r.o. [cit. 7. 11. 2017]. Dostupné z [www: https://www.knihyleges.cz/leges-edice-praktik](https://www.knihyleges.cz/leges-edice-praktik).

pro lidská práva týkající se prohlídek v advokátních kancelářích, a přesto každá z těchto zemí řeší danou otázku v rámci národní úpravy jinak." Uvedená komparace nabízí inspiraci ve vztahu k případné budoucí rekonstrukci trestního řádu.

V kapitole desáté (str. 126–129) na čtenáře čekají návrhy *de lege ferenda*, kterými chce autor přispět do debaty o případné novelizaci ustanovení § 85b trestního řádu. I když recenzent s návrhy autora spíše nesouhlasí, tak jsou cenným příspěvkem do diskuze o možné budoucí podobě ustanovení § 85b trestního řádu.

V závěru monografie se nachází sedmistránkový seznam použitých zdrojů, který Tomáš Sokol ve své předmluvě ke knize označil za *vyčerpávající* (str. 10). Bohatý je zejména seznam použité judikatury – čítá přes 50 rozhodnutí, a to nejen Ústavního soudu ČR, Nejvyššího soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva, ale i soudů krajských, vrchních a Spolkového ústavního soudu SRN.

V příloze publikace čtenáři naleznou stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2015, sp. zn. Tpjn 306/2014, k otázce výkladu pojmu jiné prostory, v nichž advokát vykonává advokacii (§ 85b odst. 1 tr. ř.) a k otázce, zda o návrhu ve smyslu § 85b odst. 3 tr. ř. má být vždy rozhodováno formou usnesení, nebo zda přichází v úvahu i jiná forma rozhodnutí a za jakých podmínek. Autor zařadil stanovisko do knihy z důvodu, že se na něj často odvolává, a navíc se jedná o jediný dokument, který se v současné době „...pokouší pojmenovat a s využitím běžně nedostupné judikatury krajských soudů i řešit vybrané aplikační problémy..." (str. 12).

Po knize by primárně měli sáhnout advokáti, osoby služebně činné v policejních orgánech, soudci okresních a krajských soudů, zaměstnanci ČAK, kteří jsou (nebo mohou být) předsedou ČAK ustanovováni do funkce jejího zástupce ve smyslu § 85b odst. 1 trestního řádu a pochopitelně i samotní státní zástupci. Svě čtenáře si publikace určitě najde i mezi legislativci a zákonodárci (recenzent v tom alespoň doufá) a studenty právnických fakult.

Příručka je psaná srozumitelným a čtivým stylem. Je orientována především na praktické otázky. Je nepochybné, že autor při jejím psaní vycházel z mnohaletých zkušeností získaných právě při provádění tohoto typu prohlídek.

Monografie zachycuje stav právních předpisů ke dni 1. 7. 2017. K tomuto dni byly verifikovány i internetové zdroje.

JUDr. Bc. Andrej Lobotka, Ph.D.